

ΤΟ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΣΑΛΟΝΙ ΤΟΥ ΣΟΥΡΗ

Οσοι συγγράζουσιν σήμερα εἰς τὸν φιλόξενον οἶκον τοῦ Σουρή, δὲν δύνανται νὰ φαντασθῶσι τί ἦτο τὸ φιλολογικὸν σαλόνι τοῦ μεγάλου μας ποιητοῦ πρὸ εἴκοσι καὶ ἐπτὰ ἐτῶν, ὅτε συνηθοῦζετο ὁ κόσμος τῶν νεαρῶν φιλολόγων, οἵτινες τότε μόλις ἤρχιζον νὰ καθίστανται γνωστοὶ καὶ οἱ ὅποιοι σήμερα ἀποτελοῦν τὴν φιλολογικὴν δόξαν τῆς Ἑλλάδος. Αἱ ἐσπερίδες τοῦ Σουρή συνήθως παρετίνοντο μέχρι βαθείας νυκτός, δὲν ἀπληθεῖτο δὲ ἰδιαιτέρῳ διατύπωσις, ὅπως κληθῆναι εἰς αὐτάς. Ὑπῆρχε τιαυτή ἐλευθερία, ὥστε ἄνευ προηγουμένης ἀδείας ἠδύναντο οἱ φίλοι τῆς οἰκογενείας νὰ παρουσιάζουσιν τοὺς φίλους των εἰς τὴν κυρίαν Σουρή, τοῦτο δὲ ἤρακε, ὅπως κατασταθῆ ὁ οὗτος παρουσιαζόμενος οἰκείος καὶ τακτικὸς ἐπισκέπτης τοῦ οἴκου, ἔνθα κατὰ τὰς μακρὰς χειμερινὰς νύκτας διηρχόμεθα λογοκοποῦντες καὶ παίζοντες μάους, ὅπερ τότε κατὰ πρῶτον διεδίδετο εἰς τὰς Ἀθήνας.

*

Ὁ Σουρῆς κατόκει κατ' ἀρχὰς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πανακωνίων, ἧτις μετονομάσθη κατόπιν ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη, ἡ οἰκία δὲ, εἰς ἣν διέμενον, ἂν δὲν ἀπατώμαι, ἀνῆκεν εἰς τὸν πρῶτον Δήμαρχον κ. Μερκούρη. Ἐπὶ τινὰ μετὰ ταῦτα κατόκησεν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ εἰς εὐρυχωρότερον οἰκημα, ἐν ᾧ παρέμεινεν ἐπὶ δεκαπενταετίαν περίπου, ἡ οἰκία δὲ αὕτη ἔγινε κυρίως τὸ κέντρον τῶν συγχρόνων λογογράφων καὶ εἶδεν ἡμέρας δόξης μετὰ τοῦ ποιητοῦ.

Ἡ οἰκία δὲν ἦτο πλουσίως διασκευασμένη ὅντι εἶχεν ὑπερβολικὸν φόρτον ἐπιπέλων καὶ παραλετασμάτων. Τὸ γραφεῖον τοῦ Σουρή ἦτο μικρὸς ἀπῆριτος θάλαμος, ἐν ᾧ εὐρίσκειτο μικρὰ βιβλιοθήκη μὲ τοὺς κυριωτέρους τῶν ἀρχαίων συγγραφέων καὶ μὲ ὅλους τοὺς νεωτέρους ποιητὰς τῆς Ἑλλάδος, τῶν ὁποίων τοὺς στίχους ἐγνώριζεν ὁ Σουρῆς ἀπὸ μνήμης. Ἄλλ' ὁ Σουρῆς οὐδέποτε ἐδέχετο εἰς τὸ μικρὸν τὸν γραφεῖον, διότι καὶ σπανίως μετεχειρίζετο αὐτό. Ὁ Σουρῆς εἶχεν ὅλως διόλου ἴδιον τρόπον ἐργασίας. Ἡ συχουργία του ἐδημοουργεῖτο εἰς τὸν ἐγκέφαλον

του, ἀφ' οὗ δὲ ἐσχηματίζοντο πλήρεις αἱ σελίδες τοῦ «Ρωμῆου» καὶ δὲν ἐπῆρχεν ἀνάγκη οὐδὲ τῆς παραμικρᾶς διορθώσεως στίχου τινός, τότε κατέστρωσεν αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ χαρτοῦ.

Τοιοῦτοτρόπως ἐγράφησαν ὅλα τὰ ποιήματα τοῦ Σουρή. Καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ μακρὸν ποίημα του «Ὁ Δὸν Ζουὰν» ἐγράφη κατὰ παρόμοιον τρόπον. Ἡ κυρία Σουρή εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ περισυλλέγη τὰ χειρόγραφα τοῦ συζύγου της καὶ νὰ τὰ φυλάττη ἐντός σακκίου, ἵσως δὲ νὰ διατηρῆ τὴν συνήθειαν ταύτην ἀκόμη. Εἰς τὰ χειρόγραφα ταῦτα, εἰς ἃ περιλαμβάνονται μυριάδες στίχων, οὐδεμίαν θὰ εἶρη παραλλαγὴν ὁ μέλλων νὰ ἐρευνήσῃ αὐτὰ κριτικὸς.

Τὸ σπύρι τοῦ κ. Σουρή ὑπῆρξεν ἀληθὲς καταφύγιον δι' ὅλους ἡμᾶς, οἵτινες ἀφήνοντες ἀργὰ τὴν νύκτα τὰ γραφεῖά μας εὐρίσκομεν ἕνα κύκλον εὐφροσύνης ἀνθρώπων, ὅστις κατὰ περιόδους ἐδέχθη σχεδὸν πάντας τοὺς ὅλους δῆποτε διακριθέντας εἰς τὰ γράμματα, ἀλλὰ καὶ ὅλους ἐκείνους, οἵτινες δὲν ἀφήσαν τίποτε τὸ ἀξιοσημείωτον ὀπισθῆν των.

*

Οἱ συναναστροφαὶ αὗται ἤρξαντο κυρίως ἀπὸ τοῦ 1887. Τρία ἢ τέσσαρα ἔτη προηγουμένης ὁ Σουρῆς παρουσιασθεὶς ἐνώπιον τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς, ὅπως δώσῃ διδακτορικὰς ἐξετάσεις, ἀπερρίφθη εὐτυχῶς πανηγυρικῶς. Οὕτως ἐκινδυνεύσαμεν νὰ χάσωμεν τὸν χαριέστερον τῶν ποιητῶν μας πνυγόμενον μέσα εἰς τὰς ξηρὰς ἀσχολίας καθηγητοῦ ἐπαρχιακοῦ τινος γυμνασίου. Οἱ μακαρίται ἐκεῖνοι καθηγηταί, ὁ Πολυγώνης Φιντικλῆς καὶ ὁ σεπτὸς Γεμπέλλος, οἵτινες ἀπερρίψαν αὐτὸν, κἀν ἐγνώριζαν. Ὁ Σουρῆς ἀποτυχῶν ἤρχισεν ἐκδίδων τὸν «Ρωμῆον» τῆ συννεργασίᾳ τοῦ μακαρίτου Δημ. Κόκκου καὶ τοῦ Ἰωάννου Πολέμη. Ἡ συννεργασία ὅμως αὕτη διήρκεσεν ἐπὶ μικρὸν, μεθ' ὃ ἀνέλαβε μόνος τὴν ἐκδοσὴν αὐτοῦ.

Ὁ Σουρῆς ἦτο ἤδη παθήγωντος εἰς ἕκαστον φύλλον τοῦ «Μὴ Χάνεσαι» ἐδημοσιεύετο ἐπίκαιρον ποίημά του, ὅπερ καθίστατο τὸ ἐντύπημα δλουκλήρου τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Οὕτως ἡ ἐκδοσις τοῦ

κυρίας διά τὸ θροσερόν πνεῦμα τοῦ Ἐθαγγέλου Κασουλάκου, ὅστις τόσον ταχέως παρήλθεν ἀπ' ἡμῶν καὶ ὅστις κατατρύχουμενος ὑπὸ τῶν ἀληθῶν, αἰτινες τὸν ὀδήγησαν εἰς τὸν τάφον, εὐρισκεν ἀκόμη ἐν φαιδρολόγημα ἢ μίαν εὐφρολογίαν, ὅπως προκαλέσῃ τὸ μείδισμα τῶν φίλων τῶν, οἵτινες καταιεθλιμμένοι παρηκολούθουν τὴν τραγικὴν αὐτοῦ ἀγανίαν. Μίαν ἡμέραν ἡ κυρία Σουρή ἰδοῦσα διὰ ἐπὶ τοῦ ἀνακλιντροῦ, εἰς ὃ ἦτο ἐκείνος ἐξηπλωμένος, ἐκρέματο τὸ πόδι του καὶ δὲν εἶχε τὴν δύναμιν ὁ γιγαγιώδης Ἐθαγγελος νὰ ἐρείσῃ αὐτό, ἐζήτησε νὰ τὸν βοηθήσῃ λέγουσα:

— Θὰ πύξῃ τὸ πόδι σας.

— Δὲν πειράζεις ἀρήτητο, κυρία Μαρή. Δὲν θὰ πύξῃ ἐπὶ τέλους ὁ Παρθενών.

Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς ζωῆς του μετέβησαν καὶ πάλιν ὁ κ. καὶ ἡ κυρία Σουρή εἰς τὰ Πατήσια, ὅπως τὸν ἴδουν. Ὁ ἰατρὸς μᾶς εἶχεν εἰπεῖ διὰ εἰχε σημάει ἢ τελευταία ἡμέρα αὐτοῦ. Ἡ Κυρία Σουρή ἠθέλησε νὰ τοῦ δώσῃ θάρρος.

— Ὅχι, Κυρία Μαρή, τῆς εἶπεν. Ἀποθνήσκω καὶ οὐδὲν σιγῶν.

— Ἐμὲ, διατί;

— Γιὰ κείνες τῆς πῆχταις ποῦ μᾶς ἐδίδατε κάθε πρωτοχρονιά!

Μετ' ἄλλας ὥρας δὲν ὑπῆρχε πλέον ἐν τῶν θροσερωτέρων καὶ ἀδριότερων πνευμάτων τῆς ἐποχῆς μας.

Κατ' ἄλλην ἰανὰ ἐποχὴν τῶν συνασπιστικῶν εἶχε κυριαρχήσει εἰς νέος ἰατρὸς Μανιάτης ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ὅστις δὲν ἐπηγγέλλετο μὲν τὸν ἰατρὸν, ἀλλ' ἦτο θαυμασίως κλειδοκυμβαλιστής. Καθημένος πρὸ τοῦ κλειδοκυμβαλίον ἐξετέλει ἐπὶ ὥρας μετὰ θαυμαστῆς τέχνης καὶ πάθους τὰς Βαρκαρόλας τοῦ Μένδελσον καὶ τὰ πολωνικά ἔσματα τοῦ Σοπέν. Τότε ἐν κατανυκτικῇ σιγῇ ἠκολουθοῦμεν ὄλοι τὴν θαυμασίαν ἐκτέλεσιν, ἥτις προσέδιδεν ἐν ἴδιον ὕψος εἰς τὰ παθητικὰ ἐκείνα συναισθήματα, τὰ δὲ πάθος ἐφθανεν εἰς τὸ κατακόρυφον, διαπ' ἀπὸ τοῦ ὄργανου ἐκεῖνου ἀντήχησε τὸ Πένθιμον ἐμβατήριον, ὁπερ ὁσάκις τὸ ἠκούομεν, ἰδιωτέραν ἠσθητικὰ συγκίνησιν. Τὶ ἔγνω ὁ μουσικὸς αὐτός, ὅστις ἐποίησε τὰς συνασπιστικὰς μᾶς ἐκείνας μετὰ τὴν μελέτη τῆς θεσπεσίας μουσικῆς; Ὁδὲεις γνωρίζει. Μίαν ἑσπέραν δὲν ἐφάνη μεταξὺ μας, ἐπειτα ἐμάθομεν διὰ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Κων/πολιν καὶ ἐκτοτε δὲν ἐπληροφόρηθημεν τίποτε πλέον περὶ αὐτοῦ.

Ἀλλὰ τὸ σηματικώτερον γεγονός τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦτο ὁ πνευματισμὸς ὁ ἐγκαθιδρυθεὶς ἀφ' οὗ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σουρή. Ἐγὼ εἶχον ἀπουσιάσει τότε ἐπὶ τινα χρόνον εἰς τὴν Πετρούπολιν. Ὅταν ἐπέστρεψα ἐμαθὼν ἐμπιστευτικῶς παρὰ τοῦ Προβελγίου διὰ αξιοσημεῖα πράγματα συνέ-

βαινον εἰς τοῦ Σουρή. Τὰ αξιοσημεῖα δὲ αὐτὰ πράγματα ἦσαν διὰ ὁ Πολέμης ἀνθυπνωτικῶς ἐξωγράφετε θαυμασίας κεφαλὰς. Ταῦτα ἐγίνοντο ἐνώπιον τῶν στενωτέρων φίλων. Τὴν ἑσπέραν ἐκείνην μετέβη μετὰ τοῦ Προβελγίου, ὅπως παραστῶ εἰς τὸ θέαμα. Παρατήρησα διὰ φαιδρῶτις εἶχεν ἐκλείψει ἀπὸ τὴν συντροφιά μας. Ἡ Κυρία Σουρή καὶ ἡ μήτηρ τῆς μοῖ ἐφάνησαν περιφρόντιδες καὶ μόνον ὁ Σουρῆς διετήρει τὴν φιλοσοφικὴν του ἀδιαφορίαν πρὸς τὰ τοιαῦτα.

*

Πράγματι ὁ Πολέμης τὴν ἑσπέραν ἐκείνην, ὅπως πεισθῶ περὶ τοῦ περιεργου φαινομένου, ἔλαβε φύλλον χάρτου, προσήλωσε τὰ ὄμματα του ἐπ' αὐτό καὶ μετ' ὀλίγον ὑπνωτισθεὶς ἤρχισε νὰ ζωγραφίζη μετὰ νευρικῆς ταχύτητος. Ὁ Πολέμης ἦτο ζῆλος πρὸς τὰ περιεργα. Ὁδὲν ἠσθάνετο καὶ ὁδὲν ἠκουεν. Ἐξωγράφετε μόνον κεφαλήν τινα ἐγίον μετὰ μικρῶν γενειάδων καὶ μετὰ κῆρυκα ἱερατικῆν. Τὸ σχέδιον δὲν ἦτο κακόν, ὁ Προβελγίος ὁμοῦ εὐρισκεν αὐτὸ θαυμάσιον.

— Λεονάρδος Δὰ-Βίντσι, φιλτατέ, Λεονάρδος Δὰ-Βίντσι, μοῖ εἶπεν, ἔφ' ὅσον ἐπρωχόρα ἢ εἰκόν.

— Μὰ τί Λεονάρδος Δὰ-Βίντσι, ἀδελφέ, τὴν εἶπεν. Δὲν βλέπεις ποῦ δὲν ἔχει αὐτὰ ὁ ἄγιος!

Παρ' ὅλα αὐτὰ τὸ πρῶτον ἦτο περιεργον, γνωσθὲν δὲ προεκάλεσε μακρὰς συζητήσεις μεταξὺ τῶν ἐπιστημόνων, εἰς οὓς προσεζήρουν ὁ συγγραφεὺς τῶν «Ψυχώσεων» Σίμος Ἀποστολλίδης.

Ἐκ τῶν ὑπνωτιστικῶν τούτων παραμυθίων περιεπέσαμεν εἰς τὸν πνευματισμόν, καθ' ὅλον δ' ἐκείνον τὸν χειμῶνα ἐπεκράτησαν τὰ τραπέζακα, τὰ ὅποια ἐφθγγοντο χρησιμοῦς ἀρχαίους, ἐξοφάνων ποιήματα εἰς ἑλληνικὴν γλῶσσαν τοῦ Βήρωνος, τοῦ Ὁγγρά, τοῦ Ζενιέ, καὶ τὸ σπουδαιότερον, μᾶς εἶχον θέσει εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ προσφίλων μας τεθνεώτων. Μὴ ἀκούμενοι εἰς τὰ μικρὰ τραπέζακα ἀπεπειράθημεν νὰ μαγνητώσμεν καὶ τὴν μεγάλην τραπέζαν τοῦ ἐσπιανορίου, ὅπως δὲ μετ' ὀλίγον οἱ βαρεὶς αὐτῆς πόδες ἤρχισαν κρούοντες τὸ δάπεδον κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὅστε προεκάλεον τὴν προσοχὴν τῶν διαβατῶν, οἵτινες ἐξελάμβανον ὡς οἶκον φαντασμάτων τὸ σπῆτι τοῦ Σουρή.

Ὅλων μας οἱ πρόγονοι ἐνεφανίσθησαν ὑπὸ τὴν τραπέζαν ἐκείνην καὶ εἰς ὄλους μας εἶπον καὶ διὰ τὴν τύχην μας. Ἐπειδὴ ὁμοῦ ἡμεῖς πολλοί, πολλὰκις ἠσυχάλλον οἱ ἀναμένοντες ὅπως ἐρωτησῶμεν καὶ αὐτοὶ τὰ πνεύματα τῶν συγγενῶν τῶν, ὁ δὲ μᾶλλον ἀσυχάλλον ἦτο ὁ Γεώργιος Στρατήγης. Ἐσπέραν δὲ ἕνα μικρῶν δεῖν ἐκ τούτου νὰ ἔχωμεν σκηρὴν δυσάρεστον. Ὁ μακαρί-

της Κων. Μᾶνος ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἐκάλει τὰ πνεύματα Φαναριωτῶν συγγενῶν του, νευρικῶς δὲ, ὡς ἦτο, ἐπίστευεν εἰς τὰ συμβαίνοντα καὶ κατηνάλλισκεν ἐκ τούτου πολλὴν ὥραν. Ὁ Στρατήγης βιαζόμενος καὶ αὐτός, ὅπως πληροφορηθῆ περὶ τινος πνεύματος εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς τοῦ τοῦ Σουρή, ἀπετάθη πρὸς τὸν Μᾶνον καὶ τοῦ εἶπε μετὰ τόνον ὀλίγον τραχύν.

— Κεῖσε Μᾶνε, ἐξηγήσατε τὸ γενεαλογικόν σας δένδρον, διὰ νὰ ἐρωτησώμεν καὶ ἡμεῖς διὰ τοὺς συγγενεὶς μας;

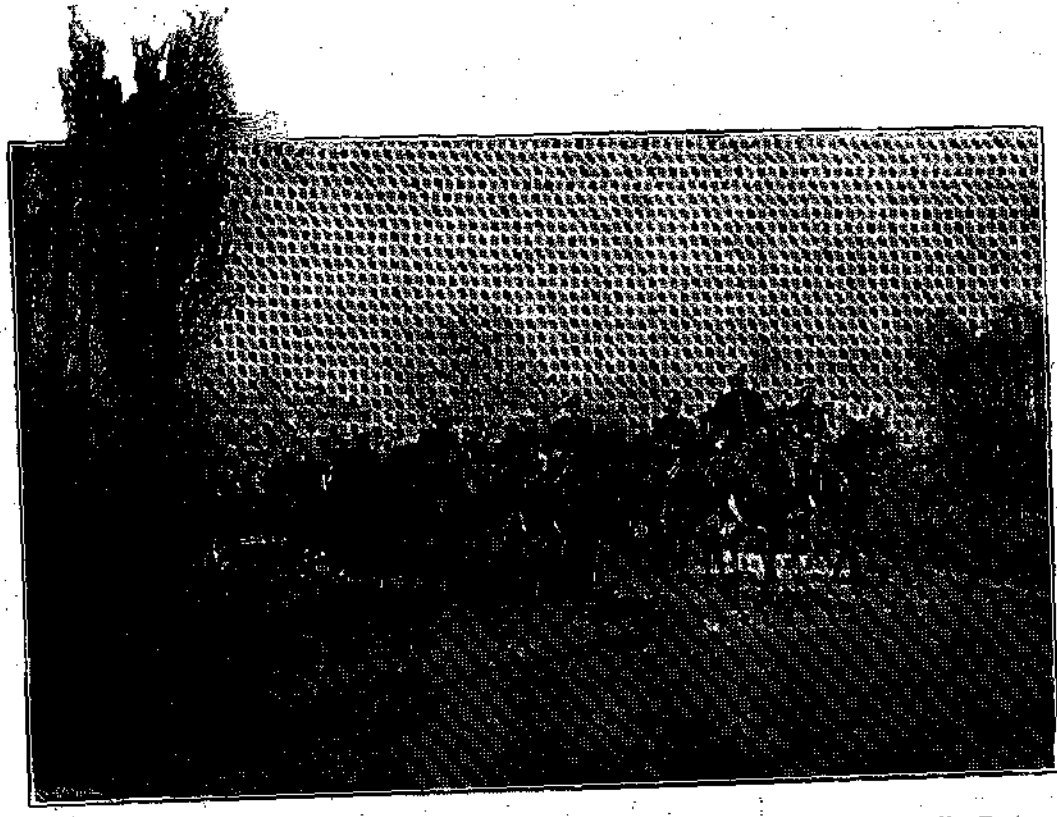
Τοῦτο ὁ Μᾶνος τὸ ἐθεώρησεν ἀθάρδειαν, ἵσως δὲ θὰ προεκαλεῖτο ῥήξιν, ἂν ὁ Δαμβέγγης δι' ἑνὸς λογοπαγνίου δὲν ἐπέφερε τὴν γαλήνην καὶ τὸν ἄκανον γέλωτα.

Ἄλλοτε πάλιν ἡ πονηρὰ τραπέζα τοῦ Σουρή μᾶς ἐπαύει κυριολεπτικῶς τὸν παππᾶν. Μᾶς ἀνῆγγειλεν διὰ εἰς τὴν ὁδὸν Καποδιστριαίου καὶ εἰς ὄρισμένον ἀριθμὸν οἰκίας ἀπέβησεν τὴν στιγμήν ἐκείνην ὅπως ἱερεὺς καὶ ἐζήτει βοήθειαν. Διὰ νὰ πιστοποιηθῆ δὲ, ἂν λέγη ὅτιως

ἀλήθειαν τὸ πνεῦμα τῆς Τραπεζῆς, ἀπεστάλησαν τινὲς εἰς τὴν δοξομένην οἰκίαν, ὅπως ἐξακριβώσωσι τὸ πρῶτον. Καὶ ὁ μὲν ὁμοῦ ἱερεὺς πρᾶγματι κατῆκεν εἰς τὴν ὑποδειχθείσαν οἰκίαν, ἀλλ' ἀρηπισθεὶς ὑπὸ τῶν ἀποσταλέτων ἐξεμήνη κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὅστε δευρὰ θὰ ἐπάθαιναν οἱτοί, ἂν μὴ ἐτρέποντο εἰς φυγὴν ἀφήσαντες τὸν ἀλλόγλωσσον ἱερέα νὰ κενώγῃ κατὰ τῆς κεφαλῆς τῶν χύτρων ὕδρων καὶ οὐνιδισμῶν.

Ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἐκείνης αἱ πνευματικαὶ συνεδριάσεις μας, αἰτινες προεκάλεσαν τόσον θόρον, ὅστε πλείστα εὐρωπαϊκὰ φύλλα νὰ γράψουν περὶ αὐτῶν, πνευματικαὶ δὲ νὰ κατέβουν ἐκ Ρουμανίας, ὅπως παρακολουθήσουν τὰ πειράματα μας, ἐμαρῶνθησαν. Οἱ πλείστοι ἐξ ἡμῶν τραπέντες εἰς ἄλλας ἀσχολίας καὶ εἰς ἄλλα στα-δια ἐνεργείας ἀπεμακρύνθημεν τοῦ φαιδρουῦ φιλολογικῶν κέντρων, ἐνθα διήλθον τὰ ἐτη μας ἐκεῖνα, δεῖ αἱ χιῶνες τῶν χρόνων δὲν εἶχον λευκάνει τὴν κεφαλὴν μας καὶ εἰς τοὺς κροτάφους μας δὲν εἶχον φῦν τὰ πρῶτα νεκράνθημα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΕΠΙΤΡΑΒΕΙΟΝ ΣΙΜΑΤΟΣ ΣΥΡΑΤΟΥ ΕΝ ΒΟΡΕΙΑ

Φωτογρ. κ. Χρ. Χ.— Παρίσιος.

πρός αὐτὸν καὶ πρὸς τὸ ὄνομα τὸ ὁποῖον φέρει, μέγα μὲν κεφάλαιον, δύσκολον ὅμως φορτίον.

Σήμερον ἐξεδόθη τὸ πρῶτον τεύχος τῶν νέων «Παναθηναίων» — ἐκοντήσαμεν νὰ ἐκδοθῆναι τοῦ 1914. — Κομμὸν, καλοτυπωμένον ὡς πάντοτε, μὲ πολλὴν εὐγένειαν καὶ ἐπιμέλειαν, μὲ σκορπισμένον χιούμορ, μὲ θραύς εἰκόνας καὶ μὲ χαριτωμένα εἰκονίδια, διὰ τῶν ὁποίων θὰ παραλάσσουν ὅλοι αἱ γνωσταὶ Ἀθήναι.

Τὸ πρῶτον τεύχος ὑπόσχεται πολλά. Εἰμεθα βέβαιοι ὅτι ἀπὸ τὸ δεύτερον τὰ «Παναθηναία» θὰ εἶνε τέλεια ὅφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις.

«ΕΦΗΜΕΡΙΣ»

Μὲ νέαν διεύθυνσιν κατόπιν τῆς ἐκχωρήσεως τοῦ μοναδικοῦ μας περιοδικοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Μιχαηλίδου εἰς τὸν κ. Γ. Βλάχου, ἐξεδόθη τὸ 317 τεύχος τῶν «Παναθηναίων».

Τὸ τεύχος, μυστὸν ὄφραϊον καλλιτεχνικῶν καὶ ἐπικαίρων εἰκόνων καὶ ποικίλης ὕλης, περιέχει καὶ τὰ ἐκόλουθα: Γ. Ασακαράκη, «Ἰπτικὴ κίνησις καὶ πολεμικαὶ ιδιότητες τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς». Ἱστορικῶν 1870 «Ἱστορικὸν σημεῖωμα». Διον. Κοκκίνου «Μιά κόρη» διήγημα. Ν. Λιβαδά μετὰφρασίς «Εἰς τὴν Διδῶν». Βιργιλίου. Ἰ. Πολέμη «Ξαναγυρίσματα» ποίημα. Γ. Β. «Πολιτικὸν δελτίον». Ψυχᾶρη «Διαβάτης». Θ. Βελλιανίτη «Τὰ Ἰουνιακά». Μ. Λιδωρίκη «Ἐνα μπουκέτο τριαντάφυλλα» διήγημα. Δ. Γρ. Καμπούρογλου «Οἱ ἀντίποδες». Παύλου Νιρβάνου «Λόγοι καὶ ἀντίλογοι». Λόγοι, γελοιογραφίαι, θεατρικὴ ἐπιλοκήσις κλπ. κλπ.

Εἰς τὴν νέαν διεύθυνσιν τῶν «Παναθηναίων» εὐχόμεθα εὐδοκίμωσιν ἀξίαν τῶν ὑπὸ ταύτης καταβαλλομένων πρὸς ὑπηρεσίαν τῶν γραμμάτων ἡμεῶν καὶ προσπαθειῶν, ὡς φαίνεται ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ πρῶτου τεύχους.

«ΠΑΤΡΙΣ»

Ἀφθάστου τελειότητος ἔκδοσιν ἀποτελεῖ τὸ χθὲς κυκλοφορήσαν τεύχος τοῦ περιοδικοῦ «Παναθηναία». Ἦνε τὸ πρῶτον τῆς νέας διευθύνσεως τοῦ μοναδικοῦ περιοδικοῦ μας, καὶ πρέπει νὰ ὁμολογηθῆ ὅτι ὁ κ. Γεώργιος Βλάχος ὑπερέβη πᾶσαν προσδοκίαν εἰς τὸ ἔργον του. Κομμοτέχνημα ὅμοιον δὲν εἶδον οἱ Ἕλληνες ἀναγνώσται μέχρι σήμερον. Ἡ ναυτοποίησις τῆς ὕλης τὸν χάριμα ὀφθαλμῶν. Τὰ «Παναθηναία», ὅπως μᾶς τὰ παρουσιάσει χθὲς ὁ νέος διευθυντής των, δὲν εἶνε πλέον περιοδικόν, ἀλλὰ καλλιτεχνικὸν λεύκωμα ἀπαρμιλλοῦ χάριτος καὶ τελειότητος. Ὁ «Χρόνος» εἴχεται εἰς τὸν παλαιὸν πολύτιμον συνεργάτην του νὰ στεφθῆ ὑπὸ ἐπιτυχίας ἢ ἐπιχειρήσις του, ἥτις ἀληθῶς τιμᾷ τὸν τόπον μας.

«ΧΡΟΝΟΣ»

Ἐξεδόθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τὴν νέαν διεύθυνσιν τοῦ συναδέλφου κ. Γεωργ. Βλάχου τεύχος τῶν «Παναθηναίων», καὶ εὐχαρίστως παρατηρήθη εἰς τὸ σύνολον του κάποια νεωτέρα ἀντίληψις προορισμοῦ καὶ σκοποῦ, ἥτις ἐλπίζομεν νὰ τοῦ δώσῃ νέας δυνάμεις ζωῆς.

Τὰ «Παναθηναία», μὲ τὴν ὑπόληψιν ἐπιμελείας καὶ καλαισθησίας καὶ ἐκλεκτικότητος, τὴν ὁποίαν ἐδραίωσαν, ἀρκεῖ νὰ προσέξουν ὀλίγον εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐνημερότητος τῆς φιλολογικῆς, τῆς καλλιτεχνικῆς καὶ κυρίως τῆς κοινωνικῆς, διὰ ν' ἀνταποκριθῶν εἰς μίαν πολὺ αἰσθητὴν ἀνάγκην εὐρυτάτης μερίδος ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ.

Καὶ εὐχαρίστως παρατηροῦμεν, ὅτι τὸ πρῶτον ὑπὸ τὴν νέαν διεύθυνσιν τεύχος,

Μὴν ἑφημερίς ἥτις δὲν ἔκαμε λόγον διὰ τὰ «Παναθηναία» εἶνε τὸ «Ἔθνος». Πιστεύεται ὅτι ἡ παρολέγις αὐτῆ ἀφείλεται εἰς ἐμβρυϊκὴ ἐνασχόλησιν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς κ. Νικολοπούλου πρὸς συγγραφήν τῆς ἑραίας του μυθιστορίας, ἢ Μαίρη ἢ τὸ Μέρος, ἀν δὲν μᾶς ἀπατᾷ ἡ μνήμη.

χωρὶς νὰ ὑστερῆ εἰς ἐκτίπωσιν καὶ πλοῦτον εἰκονογραφίσεως, παρουσιάζει τὴν νεωτεριστικὴν καὶ ελαφροτέραν — ἂν ἐπιτρέπεται ἡ λέξις — ἀντίληψιν, ἥτις μὴν θὰ τελειοποιήσῃ τὰ «Παναθηναία» καὶ πρὸ πάντων θὰ τοῖς δώσῃ ζωὴν.

«ΕΣΤΙΑ»

Μετὰ ὀλιγόχρονον διακοπὴν τὰ «Παναθηναία» τοῦ κ. Κίμωνος Μιχαηλίδου ἐξεδόθησαν ἐκ νέου χθὲς. Ἀλλὰ τὴν φορὰν αὐτὴν μὲ νέαν διεύθυνσιν. Τὸ περιοδικόν, εἰς τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν συνεκεντρώθη πολλὴ ἀπὸ τὴν νεοελληνικὴν φιλολογικὴν κίνησιν καὶ ἀξιοσημείωτος μεταφραστικὴ ἐργασία, μεταβιβάσθη παρὰ τοῦ κ. Μιχαηλίδου εἰς τὸν κ. Γ. Βλάχου, ὅστις ὑπόσχεται νὰ συνεχίσῃ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ μὲ τὴν εὐσυνειδησίαν καὶ τὴν καλαισθητὸν ἐκλεκτικότητά τοῦ προκατόχου του.

«Ν. ΕΛΛΑΣ»

Μετ' ὀλίγου καιροῦ διακοπὴν ἐπανελάβον τὴν ἔκδοσιν τῶν τὰ «Παναθηναία» τὸ μοναδικὸν μας φιλολογικὸν περιοδικόν. Ἀπλὴ φιλομετρησίς του πείθει τὸν πλέον δύσκολον ἀναγνώστην ὅτι ἡ νέα περίοδος, εἰς τὴν ὁποίαν εἰσέρχεται, θὰ εἶνε περίοδος ζωῆς, τὴν ὁποίαν ὅλοι οἱ φίλοι τῶν γραμμάτων εὐχονται μακράν. Τὰ «Παναθηναία» ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Γ. Βλάχου, ὁ ὁποῖος ἠτόμολησεν ὑπὸ τὰς τάξεις τοῦ καθημερινοῦ τύπου εἰς τὸν περιοδικόν, ἀποτείνονται τώρα εἰς ὅλας τὰς τάξεις. Ἔχουν οικονομικὴν σελίδα καὶ πολιτικὸν Δελτίον, ἔχουν φιλολογίαν καὶ σάτυραν, εἰκόνας τῆς καθημερινῆς ζωῆς καὶ γελοιογραφίας καὶ ἔργα καλλιτεχνῶν. Εἰς τὴν φιλολογικὴν αὐτὴν Σαχάραν, ἢ ὁποία σκεπάζει τὴν νέαν Ἑλλάδα, τὰ «Παναθηναία» εἶναι τώρα δασὶς ἀληθινή, καὶ ἡμέρᾳ τῆ ἡμέρᾳ δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι θὰ γίνων ἀπόκτημα πάσης Ἑλληνικῆς οἰκογενείας.

«ΕΣΠΕΡΙΝΗ»

Ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Γ. Βλάχου ἐνεφανίσθησαν τὸ πρῶτον τὰ «Παναθηναία», τὸ μοναδικὸν φιλολογικὸν περιοδικόν τῆς Ἑλλάδος. Νέα ὄθησις ἐδόθη εἰς αὐτό, καὶ νέα διαρρυθμίσις τῆς ὕλης, τοιαύτη ὅστε νὰ κατανησῇ τοῦτο τέλειον ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν, τόσοσιν φιλολογικὴν ὅσον καὶ καλλιτεχνικὴν.

«ΑΘΗΝΑΙ»

Ὁ ἰδρυτὴς τοῦ καλλιτεχνικοῦ περιοδικοῦ «Παναθηναία» κ. Κ. Μιχαηλίδης μεταβίβασε τὴν ἰδιοκτησίαν καὶ παρέδωκε τὴν διεύθυνσιν τούτου εἰς δόκιμον νεαρὸν λογογράφον, τὸν κ. Γεώργιον Βλάχου, ἄξιον υἱὸν πατρὸς τιμήσαντος τὰ ἑλληνικὰ γράμματα ὅσον καὶ τὴν διπλωματικὴν μας ὑπηρεσίαν, τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν φίλου κ. Ἀγγέλου Βλάχου, πρῶτον πρεσβευτοῦ ἐν Βερολίνῳ, συγγραφέως πλείστων ἐπιστημονικῶν ἐργων καὶ ποιητοῦ — ἀπομάχου ἤδη.

Δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ὁ κ. Γ. Βλάχος θὰ ἐμφύσησιν εἰς τὸ καλὸν περιοδικόν τὸ σφρόγγος καὶ τὴν ζωὴν, ἂν οὗτος εἶναι ἀκόπος. Μᾶς πείθει, ἄλλως τε, περὶ τούτου τὸ πρῶτον, ὑπὸ τὴν νέαν διεύθυνσιν, ἔκδοσιν τεύχος τῶν «Παναθηναίων».

«ΟΙΚΟΝ. ΧΡΟΝΙΚΑ»

Η Α. Μ. Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΙΒ'.
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗΝ ΤΗΣ ΜΗΧΕΤΕΙΑΣ ΤΟΥ